

Perhevapaauudistus 2020 - pohjamaali vanhempainpäivärahan uudistamiseksi

Kuulemistilaisuus STM:ssä 25.2.2020

Toimitusjohtaja Eija Koivuranta, Väestöliitto

Perhevapaauudistus on tärkeää osa lapsi- ja perhepolitiikkaa

- Päivärahamallin luonnoksessa STM 5.2.2020 esitetty tavoitteet ja ehdotukset ovat kannatettavat ja vastaavat pitkälti mm. Väestöliiton kevään 2019 hallitusohjelmaneuvoiteluihin tekemää esitystä lasten ja perheiden monimuotoisista ja yksilöllisistä tarpeista
- Jatkovalmistelussa varmistettava ehdotusten täysimittainen toteuttaminen hallituksen esityksen valmistelussa, esim. eri perhemuodot, uudet käsitteet
- Jatkovalmistelussa konkretisoitava uudistuksen yhteys varhaiskasvatukseen ja muuhun sivistystoimeen, sosiaali- ja terveyspalveluihin, työolainsäädäntöön ja sosiaaliturvan uudistamiseen
- Perhepoliittisten ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoitteiden ohella huomioitava terveyspoliittiset tavoitteet, kuten raskaussuojelu, imetyksen mahdollistaminen
- Pitemmällä aikavälillä mallia tulee edelleen parantaa, esim. pitempi yhteenlaskettu päivärahaaikausi, päivärahan korkeampi taso, joustojen käyttö

 lapsen kouluikään asti
Väestöliitto

Päivärahaudistuksen elementit 1

- **Ansiosidonnaisen vanhempainvapaan pidentäminen 13 kuukauteen on oikeasuuntainen**
 - Vähentää tarvetta käyttää kotihoidontukea ennen työhön siirtymistä
 - Päivärahaudistuksen jako vanhempainvapaan kesken on kannatettava
 - Muutos ensinnäkin edistää sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja miesten vapaiden käytön lisäämistä
 - Toiseksi muutos huomioi perheiden yksilölliset tarpeet ja estää tästä johtuvat perhevapaiden käytön tosiasialliset leikkaukset
 - Pitemmän ajan tavoite on nostaa vanhempainpäivärahaudistus 18 kuukauteen ja mahdollistaa vapaan käyttäjäksi muikin läheinen kuin vanhempi
- **Raskausraha on tärkeä raskausneuvonannin toteuttamiseksi**
 - Uudistuksessa tulee tunnistaa ja ottaa huomioon myös terveyspolittiset

Päivärahaudistuksen elementit 2

- **Perheiden monimuotoisuuden huomioiminen etenee**
 - Biologinen ja adoptiovanhemmuus tasaveroiseksi
 - Vanhemman sukupuoli ei määrää vanhempainpäivärahan määrää
 - Yksinhuoltajille oikeus käyttää molempien vanhempien kiintiöt
 - Monikkoperheet huomioidaan vanhempainpäivärahopäivien määrässä
- **Joustopäivärahojen ajoituksessa myös tärkeä edistysaskel**
 - Vanhempainrahaa voi käyttää siihen asti, kun lapsi täyttää kaksi vuotta
 - Vanhempainrahaa voi käyttää lyhyissä jaksoissa tai yksittäisinä päivinä
 - Pitemmällä aikavälillä nämä uudet joustot tulee mahdollistaa vielä pitempään, kuten Ruotsissa, esim. siihen asti kun lapsi siirtyy kouluun

Yhteys lasten kotihoidontukeen

- **Kotihoidontukea voidaan porrastaa niin, että se on korkeampaa alkuvaiheessa ja laskee lapsen iän myötä**
- **Myös kotona pienen sisaruksen kanssa hoidettavien 3-5-vuotiaiden lasten tulee olla mahdollista päästä ainakin osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen ilman, että perhe menettää oikeuden kotihoidon tukeen.**

Yhteys varhaiskasvatukseen ja sosiaali- ja terveydenhuoltoon

- Varhaiskasvatusoikeuden alkaminen ja kesto on sovitettava uuteen joustavaan päivärahmalliin niin, että syntyneelle lapselle on saatavilla varhaiskasvatusta niinä jaksoina, jolloin vanhemmat eivät käytä päivärahapäiviä
- Varhaiskasvatuksen laatua tulee edelleen varmistaa niin, että ryhmät ovat kooltaan lapsen ikävaiheeseen sopivia ja pysyviä ja että henkilökunta on pysyvää ja pätevää
- Varhaiskasvatukseen tulee sisällyttää vanhemmuuden tukea ja tiivistä yhteistyötä perhepalveluiden kanssa perhekeskus-toimintamallin mukaisesti
- Lasten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sivistystoimen palvelujen uudistamista lasten ja perheiden tarpeista käsin tulee jatkaa. Tämä liittyy sote-uudistukseen ja keskeisenä osana sosiaali- ja terveyskeskusten kehittämiseen. Järjestölähtöiset toiminnot on

Yhteys sosiaaliturvauudistukseen

- **Lapsiperheiden taloudellisten etuuksien muutokset vaikuttavat perheiden taloudelliseen tilanteeseen ja antavat mahdollisuuden puuttua lapsiperheköyhyyteen**
- **Vanhempainpäivärahan minimitasoa tulee edelleen korottaa**
 - Syntyvyyden näkökulmasta korotus parantaa yhtenä toimenpiteenä pienituloisten mahdollisuutta toteuttaa lapsitointeensa.
 - Ansiosidonnaisen korvauksen taso on Suomessa muita Pohjoismaita alempi
 - Perheellistymisen taloudellisia esteitä ja lapsiperheköyhyyden syitä tulee hallituskaudella ja sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä selvittää laajemminkin, esimerkiksi asumisen tukea.

Yhteys työelämään 1

- **Perhevapaauudistuksen rinnalla tarvitaan vahvoja toimia työelämän perheystävällisyyden vahvistamiseksi ja myös perheen ja opiskelun yhdistämismahdollisuuksia pitää parantaa**
- Tätä on edistettävä osana uudistuksen toimeenpanoa
- **Toimenpiteitä raskaussyrjinnän ja perhevapaassyrjinnän ja myös rekrytointisyryjinnän poistamiseksi tulee jatkaa.**
- Rekrytointisyryjinnän ehkäiseminen on tärkeää erilaisissa syrjintäriskeissä olevien, esim. etnisiin vähemmistöihin kuuluvien, lasta toivovien näkökulmasta. Näihin ihmisiin voi kohdistua työmarkkinoilla sekä ikävaiheeseen perustuvaa että muuhun tekijään, kuten alkuperään liittyvää syrjintää.

Yhteys työelämään 2

- Kun lisätään sukupuolten tasa-arvoa perhevapaiden jaossa, on otettava erilliseen tarkasteluun myös imetyksen nykyistä parempi mahdollistaminen osana työpäivää
 - työelämä voi tukea imettävän vanhemman töihin paluuta mahdollistamalla imetystauot ja tilat imetykselle tai maidon pumppaamiselle ja säilytykselle.
- Perhevapaauudistuksen yhteydessä tulee tehdä selvitys imetystä koskevien terveyspoliittisten ja tasa-arvopolitiittisten tavoitteiden toteuttamisesta ja kansainvälisen työjärjestö ILO:n Äitiyssuojelusopimuksen ratifioimisesta
- Työelämän tasapainodirektiivin implementoinnilla tuetaan työn ja perhe-elämän yhteensovitusta. Direktiivin myötä valmisteltava myös omaishoidon ja työn yhteensovittamisen; omaishoito voi koskea kaikenikäisten hoitoa, esimerkiksi vammaiset lapset, pitkäaikaissairaat aikuiset ja huolenpitoa tarvitsevat vanhuukset kuten muistisairaat

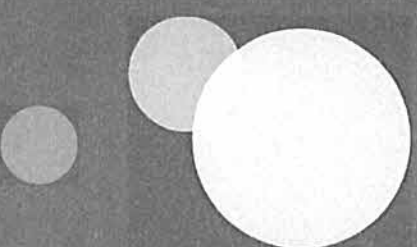
Tiivistys: perhevapaauudistus on arvovalinta

- **Päivärahaudistus on merkittävä signaali yhteiskunnan lapsi- ja perhemyönteisyydestä**
- **Parhaimmillaan uudistus**
 - vahvistaa vanhemmuutta ja vanhempien tasa-arvoa,
 - tukee lasten ja vanhempien kiintymyssuhdetta ja lasten turvallista kasvua
 - rohkaisee lapsitoiveiden toteuttamiseen perhemuodosta riippumatta
 - auttaa yhdistämään perhe ja työ tai perhe ja opiskelu
- **Lapsi- ja perhejärjestöt tulee pitää mukana perhepolitiikan valmistelussa ja myös perhe-elämään vaikuttavissa työläinsäädännön uudistuksissa**
- **Päivärahaudistus yhdessä muiden lapsi- ja perhepolitiikan muutosten kanssa on arvovalinta, joka tukee yhteiskunnan lapsi- ja**

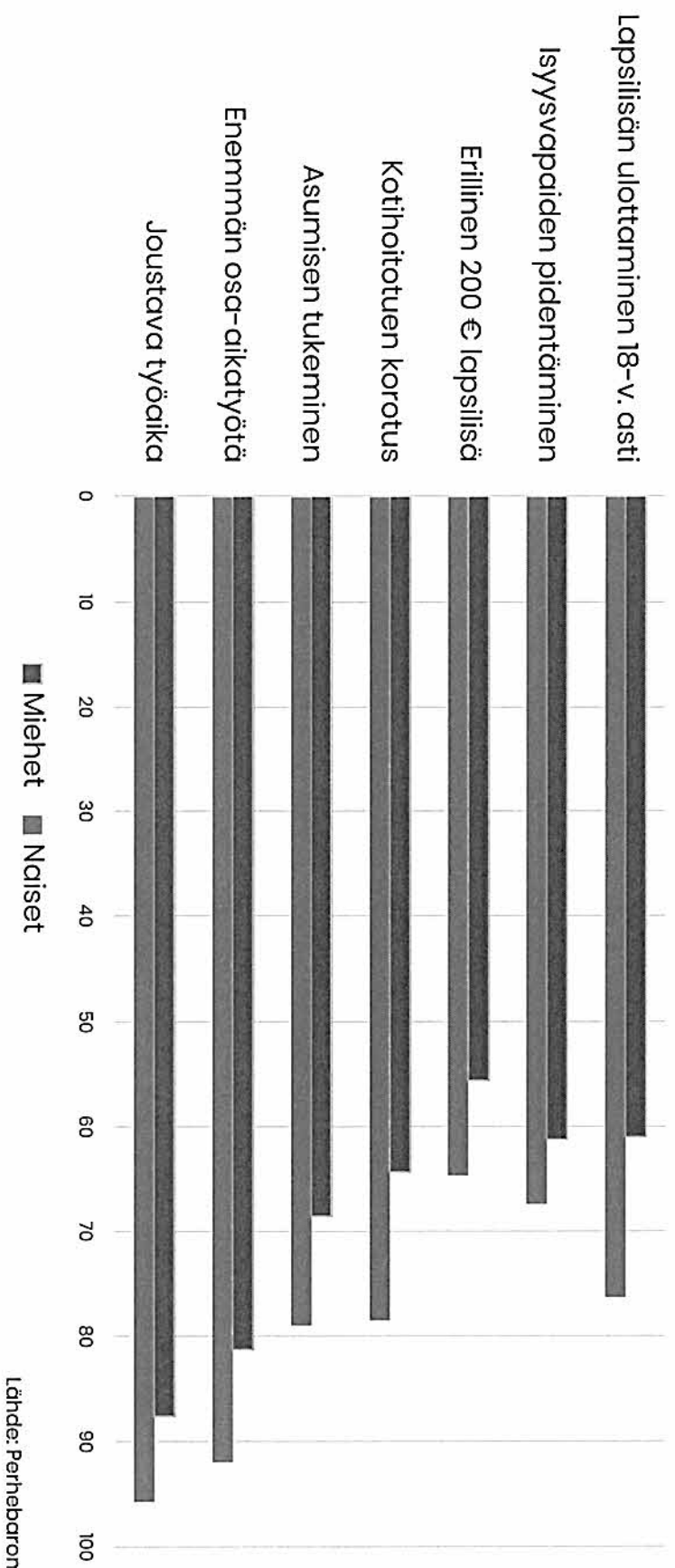
Lapsi- ja perhejärjestöt ja perhevapaauudistus

- Yhteensä 18 lapsi- ja perhejärjestöä allekirjoittivat kannanoton perhevapaauudistuksesta 2017 lopulla <https://www.vaestoliitto.fi/?x27375=7636072>
- Palkansaajakeskusjärjestöt ja 18 lapsi- ja perhejärjestöä esittivät yhteisen kannanoton joustavamman perhevapaamallin puolesta 15.5.2018. <https://www.vaestoliitto.fi/?x27375=8369543> ja toistivat kannanoton 12.11.2018 <https://www.vaestoliitto.fi/?x27375=9053339>
- Väestöliitto ollut yhtenä keskeisenä valmistelijana näissä kannanotoissa ja tuonut tavoitteet esiin STM:n kuulemisissa viimeksi 22.10.2019 <http://www.vaestoliitto.fi/?x27375=10409783>
- Väestöliiton Perhebarometri 2018 koskee perhepolitiikkaa 2020-luvulla ja siinä on kartoitettu suomalaisten näkemyksiä perhepolitiikasta, myös perhevapaista; <https://www.vaestoliitto.fi/?x27375=9105750>

MITÄ SUOMALAISET TOIVOVAT PERHEPOLITTIKALTA?

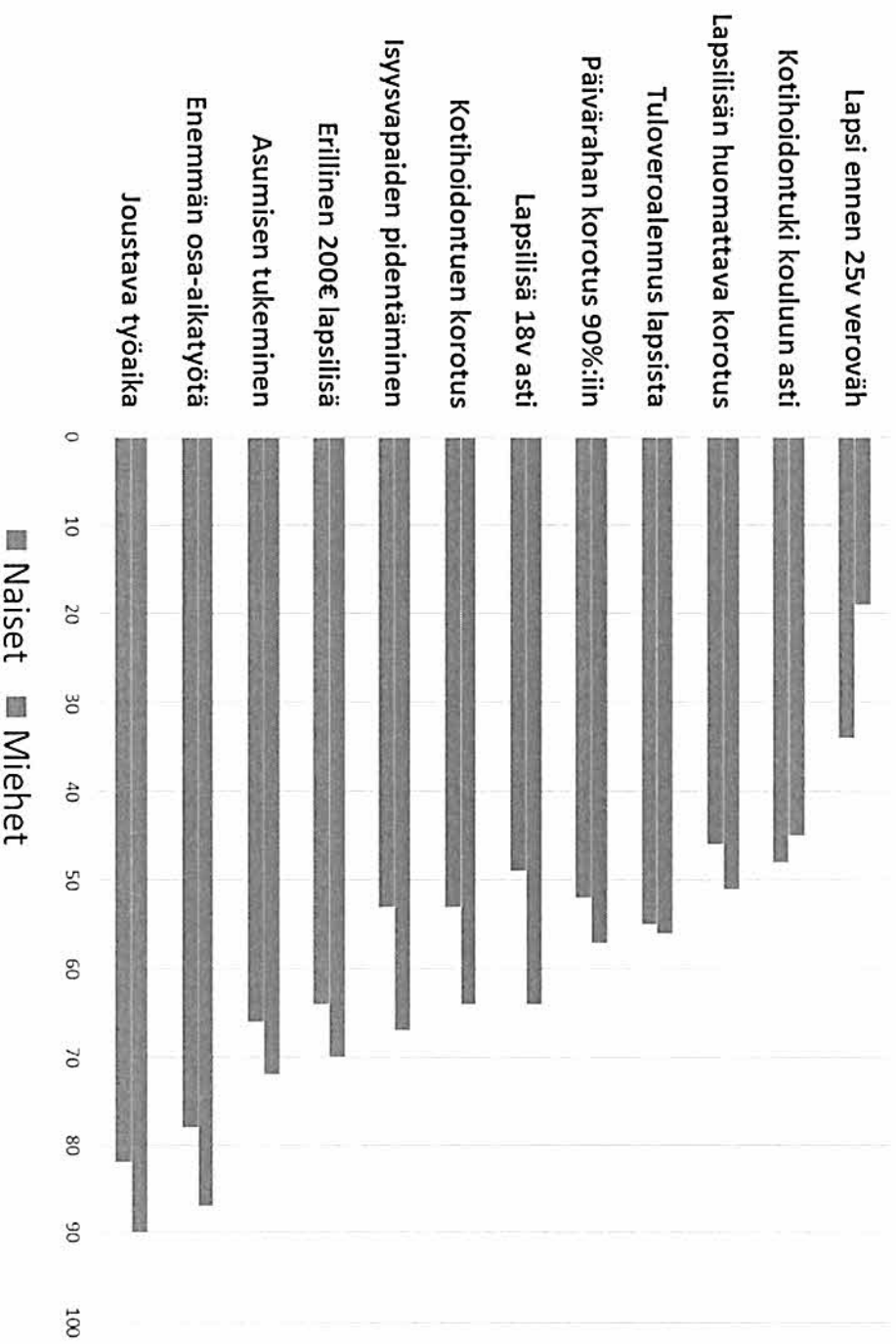

Melko tai hyvin tärkeinä pidetyt perhepoliittiset toimenpiteet, vastaajat joilla alle 18-vuotiaita lapsia taloudessa 2018, %

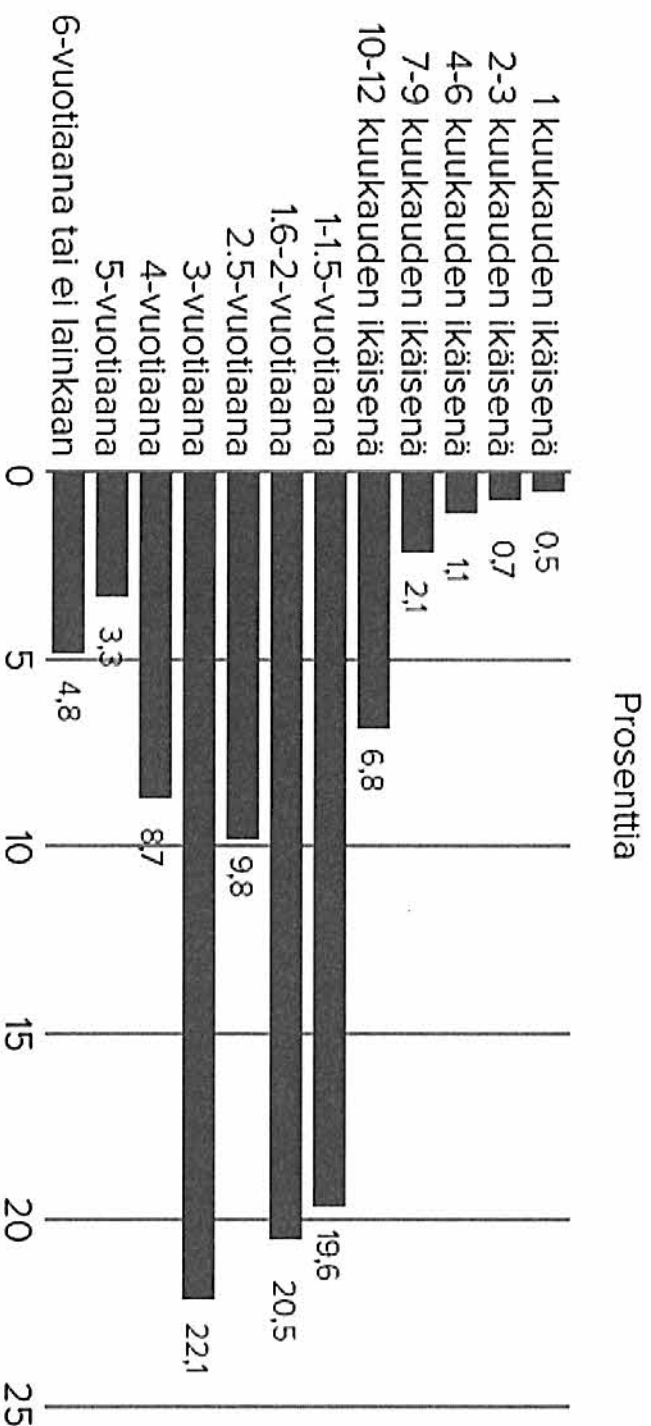

Lähde: Perhebarometrikysely 2018

Melko tärkeä perhepoliittinen toimenpide

'Minkä ikäisenä lapsi on mielestäsi yleensä valmis menemään kodin ulkopuoliseen hoitoon?', %

Lähde: Perhebarometrikysely 2014;
Kolme myyttiä perheväpäästä, s. 71, 2017

Joustavuus kaikkein tärkeintä

Tärkeimmiksi toimiksi arvotettiin joustava työaika pienten lasten vanhemmille

Lisäksi toivottiin enemmän ja parempia osa-aikatyön mahdollisuuksia.

- Naisista joka toinen (50 prosenttia) piti näitä hyvin tärkeinä ja noin 90 prosenttia ainakin melko tärkeinä. Miehillä vastaavat osuudet olivat noin 30 prosenttia ja noin 80 prosenttia.
- Naisille nämä molemmat tavoitteet olivat yhtä tärkeitä, mutta miehet arvostivat joustavaa työaika vähän osa-aikatyötä useammin.

Näitä asioita tärkeinä pitävien osuudet olivat merkittävästi lisääntyneet vuodesta 2014 vuoteen 2018.

Kuinka tärkeä on naisten mielestä joustava työaika pienten lasten vanhemmille, %

Perhemuoto	Joustavan työajan tärkeys	2010	2014	2018
Lapsiperhe	Hyvin tärkeä	52	48	61
	Melko tärkeä	39	42	33
	Ei niin tärkeä	9	10	6
	Yhteensä	100	100	100
	(N)	(439)	(510)	(455)
Muut	Hyvin tärkeä	40	36	46
	Melko tärkeä	46	41	41
	Ei niin tärkeä	14	23	13
	Yhteensä	100	100	100
	(N)	(558)	(833)	(957)

Kuinka tärkeä on miesten mielestä joustava työaika pienten lasten vanhemmille, %

Perhemuoto	Joustavan työajan tärkeys	2010	2014	2018
Lapsiperhe	Hyvin tärkeä	32	25	39
	Melko tärkeä	49	50	51
	Ei niin tärkeä	19	25	10
	Yhteensä	100	100	100
	(N)	(390)	(447)	(450)
Muut	Hyvin tärkeä	27	24	33
	Melko tärkeä	50	44	45
	Ei niin tärkeä	23	32	22
	Yhteensä	100	100	100
	(N)	((613))	((829))	((798))

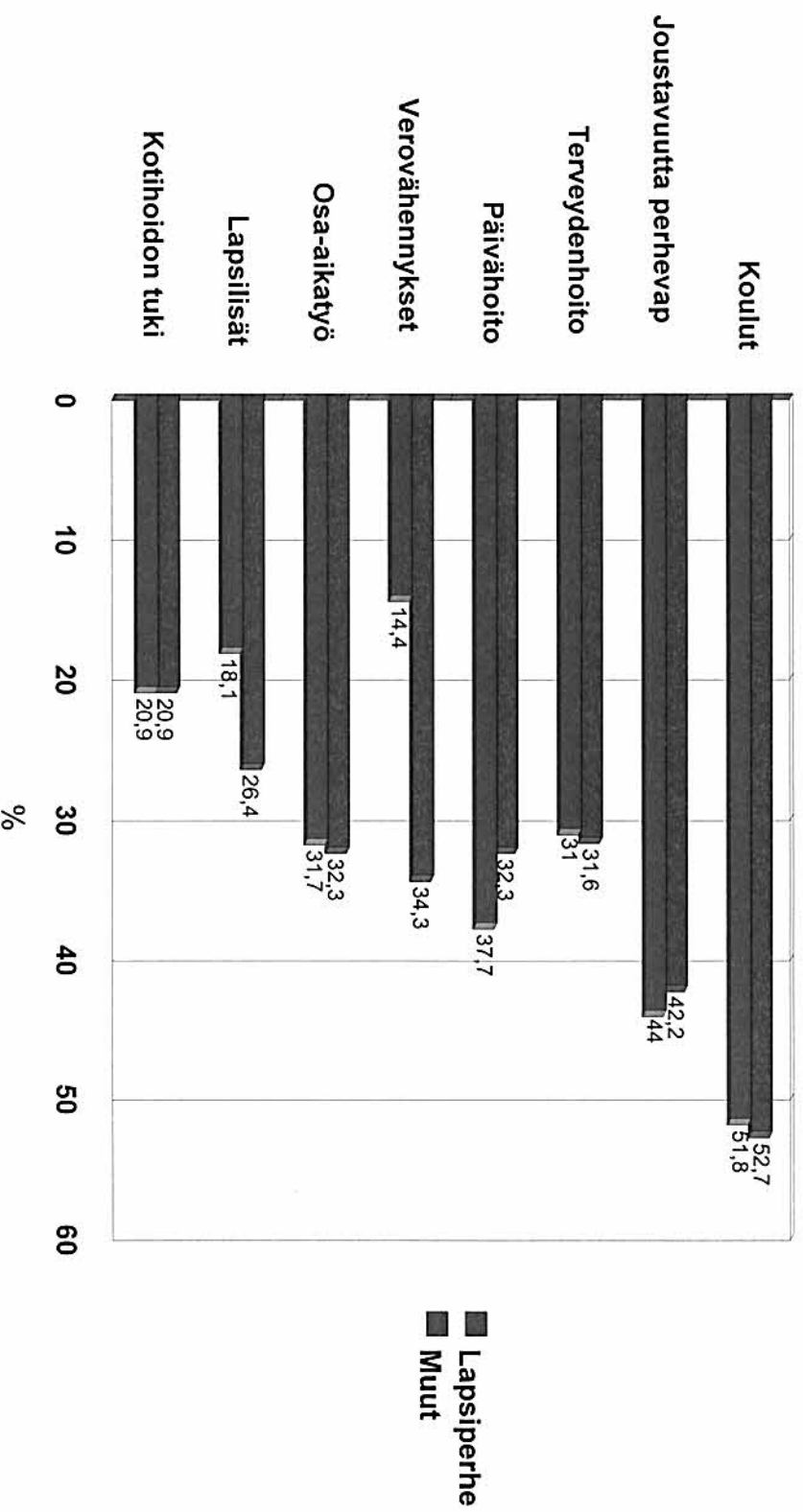
25.2.2020

Joustavuus kaikkein tärkeintä

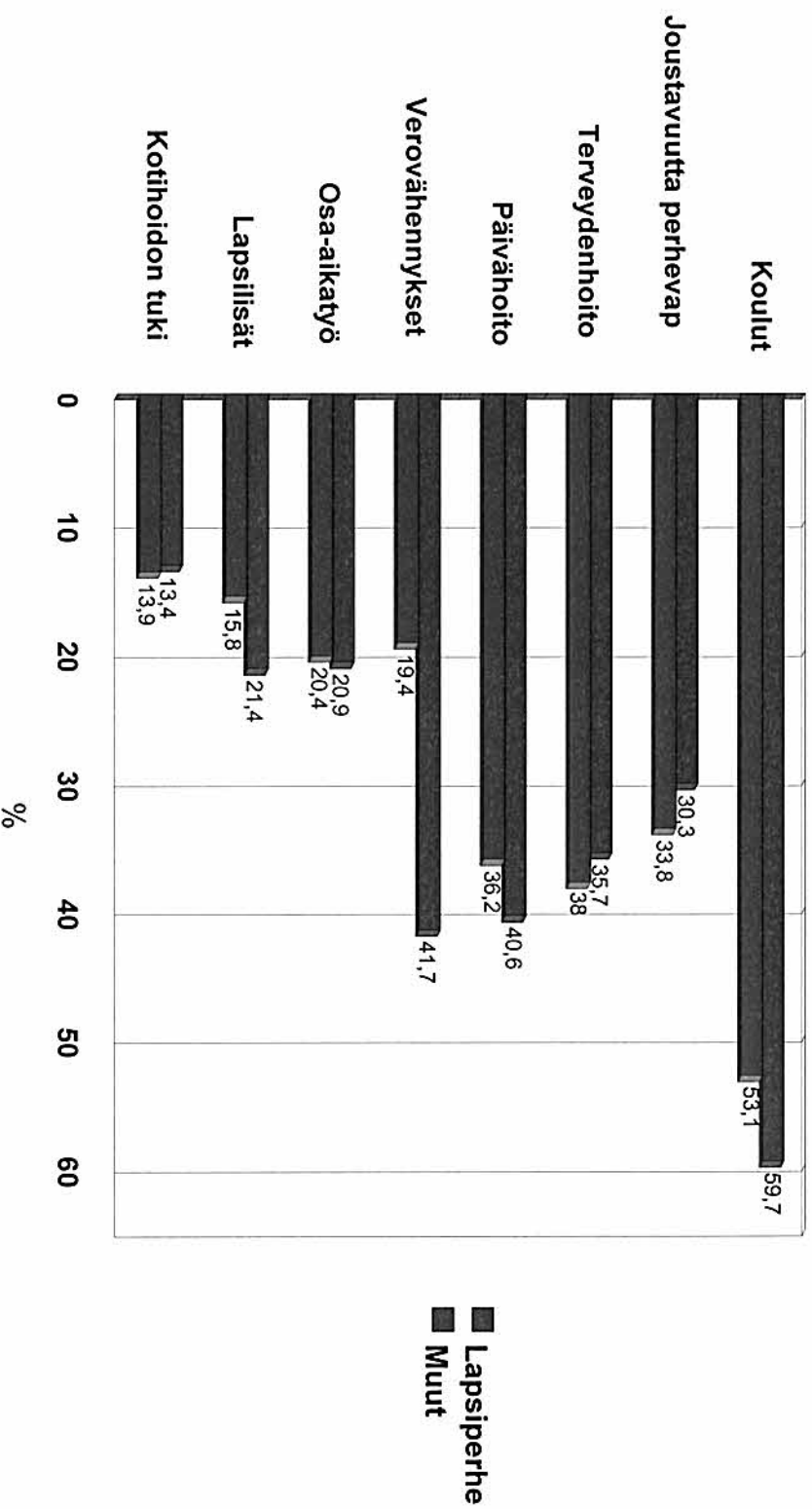
- Noin kaksi kolmasosaa oli sitä mieltä, että perhevapaata tulisi voida pitää myös osa-aikaisena, jolloin sen kokonaiskesto olisi pidempi.
- Vähän yli puolet vastasi, että perhevapaata tulisi voida pitää useammassa jaksossa.

25.2.2020

Tärkeimmät asiat joihin verovarvoja tulisi naisten mielestä kohdistaa

Tärkeimmät asiat joihin verovaroja tulisi miesten mielestä kohdistaa

25.2.2020

Isyysvapaat

- Avoimissa vastauksissa isiä haluttiin kannustaa isyysvapaille. Isyysvapaille toivottiin nykyistä pidempää kestoja ja isyysrahaan korotusta. Isien roolia tulisi tukea perheissä.
- Työnantajien toivottiin suhtautuvan isyysvapaisiin nykyistä ymmärtäväisemmin.
 - Tässä yhteydessä puhuttiin myös sukupuolten tasa-arvon edistämisestä lasten hoidossa, hoitovapaisissa ja varhaiskasvatuksessa.
- Kommenteista tuli ilmi, että isiä ei aina pidetty tasa-arvoisina perhepolittisissa asioissa ja perheasenteissa.
- Jotkut isät totesivat huonoihin kokemuksiinsa nojautuen, että etävanhempien oikeudet olisi turvattava ja että isien syrjintää tulisi välttää.

Perhevapaiden mallit

Vastaajat saivat ottaa tässä kyselyssä kantaa seitsemään erilaiseen perhevapaiden muotoon tai malliin.

Suuri enemmistö, naisista neljä viidestä ja miehistä kaksi kolmesta pitää parhaan nykyistä perhevapaiden järjestelmää, jossa vanhemmat voivat vapaasti päättää kumpi heistä käyttää vanhempain- ja hoitovapaalle käytettävissä olevat vapaajakso.

Tämän vanhempien päätösoikeuden kyseenalaisi vain 6 prosenttia naisista ja 12 prosenttia miehistä.

Perhevapaiden mallit

- Seuraavaksi kannatetuin perhevapaiden malli oli se, jossa vanhempainvapaiden kokonaiskestoaa pidennetään pidentämällä isän vapaajakso kolmeen kuukauteen (nykyisestä yhdeksästä viikosta).
- Tämän kannatus oli molemmilla sukupuolilla 10 prosenttiyksikköä alempi kuin edellä mainitulla nykyisellä mallilla. Tämä näkemys ei ollut juuri muuttunut vuoden 2014 jälkeen.
Nykyisen mallin rinnalle toivottiin siis pidempää vapaajaksoa isälle.
- Toisessa kysymyksessä isyysvapaan pidentämistä piti ainakin melko tärkeänä naisista kaksi kolmasosaa ja miehistä puolet. Tätä mieltä olevien osuudet olivat lisääntyneet.
- Eniten tässä yhteydessä toivottiin, että edistettäisiin työnantajien myönteistä suhtautumista isien perhevapaisiin.

Perhevapaiden mallit

Selvästi edellä mainittuja malleja harvemmin kannatettiin hoitovapaan ulottamista korkeintaan lapsen 2. ikävuoteen asti (nyt 3. ikävuoteen).

Suomalaiset ottivat tässä käytännössä selkeästi kantaa sen puolesta, että hoitovapaan kesto ei saisi lyhentää lapsen 3.ikävuodesta.

Sen sijaan hoitovapaan käyttöön toivottiin nykyistä enemmän joustoja. Erityistä kannatusta saivat perheiden valinnanvapaus ja isien vapaajakson lievä pidenttys.

Äitiys- ja vanhempainpäivärahat

Pikkulapsiperheissä ajankohtaisia ovat äitiys- ja vanhempainvapaiden aikana maksettavat päivärahat. Niihin toivottiin korotusta. Ongelmaksi koettiin se, että ne eivät ole kyllin ansiosidonnaisia (70 % koetaan alhaiseksi osuudeksi).

Toinen ongelma on se, että kaikki äidit ja isät (10 %) eivät saa kansiosidonnaisia päivärahoja. He joutuvat erilaisen työhistoriansa vuoksi niiden suhteen taloudellisesti eriarvoiseen asemaan.

- Tämä korostuu muita enemmän pienillä paikkakunnilla.

Erialaisten perheiden ja lasten välille haluttiin lisätä taloudellista tasa-arvoa. Päivärahojen suurempi tasa-arvoisuus ehkäisi myös lasten syrjäytymistä.

Köyhät lapsiperheet

- Joustavuuden lisäämisen jälkeen seuraavaksi tärkeimmiksi perhepoliittiseksi toimenpiteiksi arvostettiin lapsiperheiden asumisen tukeminen ja erillinen 200 euron lapsiisä vähävaraisille lapsiperheille.
- Asumisen tukeminen oli ainakin melko tärkeää naisista kolmelle neljästä ja miehistä kahdelle kolmesta.
- Kaksi kolmasosaa piti 200 euron erityislapsiisää vähävaraisille lapsiperheille ainakin melko tärkeänä.
- Yli puolet kannatti myös tuloveroalennusta ihmisille, joilla on huollettavia lapsia. Se voitaisiin tehdä korottamalla lapsiperheiden verotettavien tulojen alarajaa.

Naisten arviot siitä kuinka valtiolta on onnistunut perheiden ja lasten hyvinvoinnin edistämisessä Suomessa

	2014		2018	
	Lapsiperhe	Muut	Lapsiperhe	Muut
Valtiolta tukee perheitä riittävästi	16	27	16	23
Perheiden kahtiajako hyvä- ja huono-osaisiin on voimistunut	84	68	80	67
Perheiden tuki on epäohdonmukaista ja poukkoilevaa	52	39	58	45
On pääosin onnistuttu, mutta korjauksia tarvitaan	61	57	61	50
Valtiolta on unohtanut perheet	44	23	45	30
	(N)	(N)	(N)	(N)
	(510)	(833)	(455)	(957)

Miesten arviot siitä kuinka valtiolta on onnistunut perheiden ja lasten hyvinvoinnin edistämisessä Suomessa

	2014		2018		
	Lapsiperhe	Muut	Lapsiperhe	Muut	
Valtiovalta tukee perheitä riittävästi	26	29	25	29	
Perheiden kahtiajako hyvä- ja huono-osaisiin on voimistunut	68	63	70	63	
Perheiden tuki on epäohdonmukaista ja poukkoilevaa	51	40	56	47	
On pääosin onnistuttu, mutta korjauksia tarvitaan	55	50	57	51	
Valtiovalta on unohtanut perheet	40	25	49	34	
	(N)	(447)	(829)	(350)	(798)

Perhepolitiikan kritiikkiä

Tutkimuksen vastaajilla oli aika kriittinen näkemys tähänastisen perhepolitiikan onnistumisesta. Naisista 71 % ja miehistä 65 % oli vuonna 2018 sitä mieltä, että perheiden kahtiajako hyvä- ja huono-osaisiin oli voimistunut.

Kansalaisten mielipiteiden hajoamisesta kertoi se, että joka toisen naisen ja miehen mielestä perheiden tuki oli epäohdonmukaista ja poukkoilevaa. Yhtä monien mielestä perheiden tukemisessa oli kuitenkin onnistuttu pääosin hyvin, mutta korjauksia kuitenkin tarvittiin.

Vähän yli kolmasosan mielestä valtiolta oli unohtanut perheet. Noin neljäsosa oli toisaalta sitä mieltä, että valtiolta tukee perheitä riittävästi.

Miksi suomalainen
perhevapaajärjestelmä joustaa
vähiten Pohjoismaissa? 2 syytä
Normipurkua tarvitaan tässä!

Perhevapaauudistuksen hiominen

- Paljon odotettuun uudistukseen liitetään suuria toiveita ja osittain ristiriitaisia pyrkimyksiä
- Kun poliittiset linjaukset ovat selviä, uudistuksen yksityiskohtia tulisi tarkentaa mallintamalla ja pelaamalla ne erilaisiin tosielämän tilanteisiin asiantuntijoiden ja perheiden avulla
- Näin välttyään ei-toivotuilta seurauksilta
(esim. 2005 vanhemmpainvapaan ansiosidonnaisen korvauksen uudistus, joka yllättäen lyhensi syntymävälejä)

Esimerkki ei-toivotusta perhevapaauudistuksen seurauksesta

2005 haluttiin poistaa se epäkohta, että kotihoidontuella olevat naiset ovat vanhempainkorvauksen minimitasolla seuraavan lapsen myötä.

Uuden asetuksen myötä vanhempi saa samansuuruisen ansiosidonnaisen vanhempainpäivärahan, jos seuraava lapsi syntyy 3 vuoden sisällä.

Toivottu tulos: köyhyyssloukun poistuminen ko väestöryhmältä

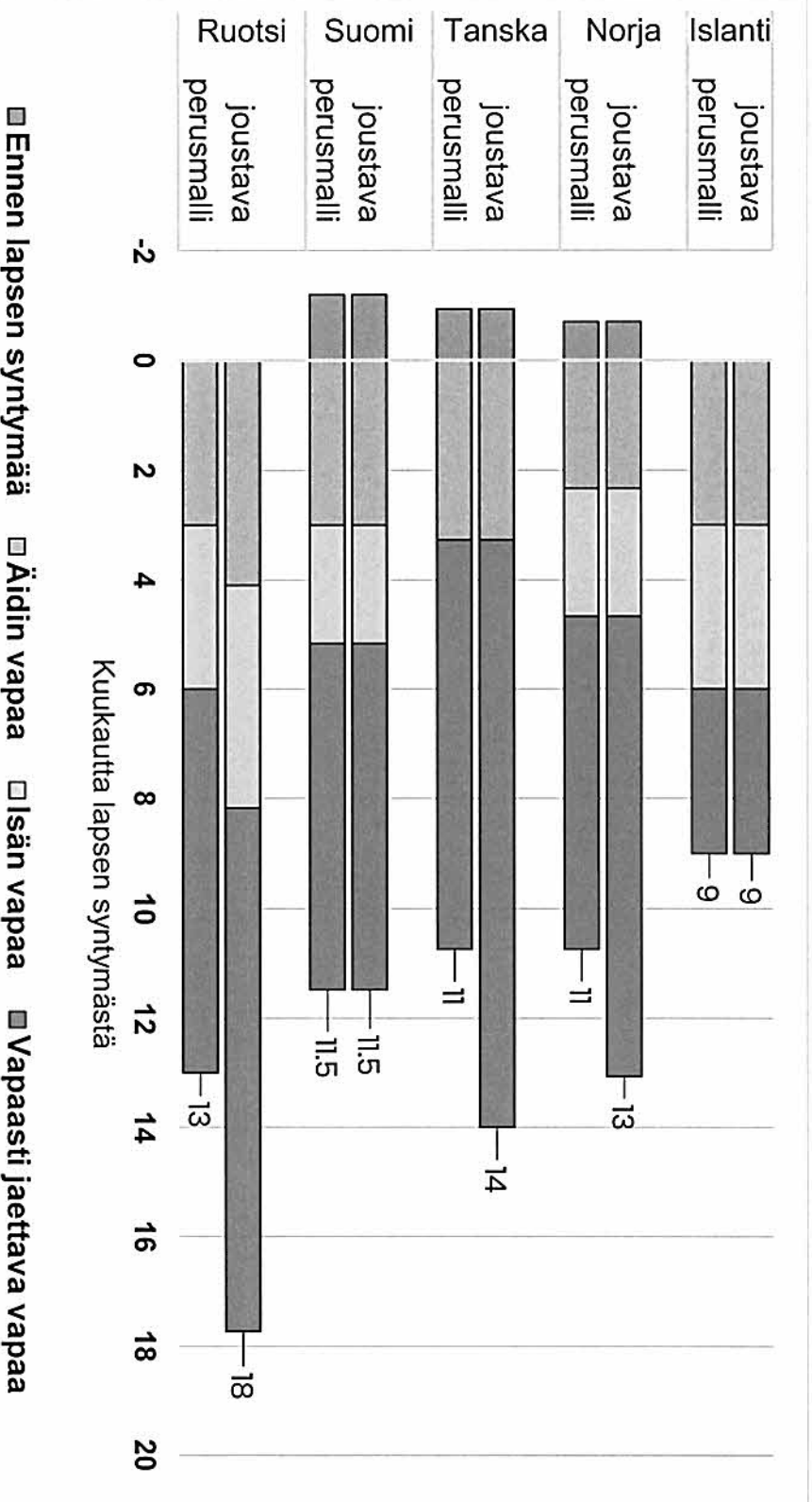
Ei-toivottu tulos: äidit lyhensivät lasten syntyvälejiä, mikä ei ole hyvä lapsen ja äidin terveyden sekä perheen jaksamisen kannalta (Aalto & Härmäläinen 2015)

Tarkemmalla harkinnalla uudistus olisi esimerkiksi voinut ulottua 3,5 tai 4 vuoteen asti, jolloin ei-toivotulta sivuvaikutukselta olisi välttytty.

1. Suomessa vapaan kestoa ei voi pidentää

Perhevapaiden joustavuutta Pohjoismaissa:

Ansiosidonnaisen perhevapaan kesto, 'perusmalli' ja joustava malli

Ennen lapsen syntymää Äidin vapaa Isän vapaa Vapaasti jaettava vapaa

Lähde: Kolme myyttä perhevapaista 2017

Perätyöskorpporainidistitcs/ Eija Koivuranta

Joustava malli:
Vapaan kestoa on mahdollista pidentää tyytyväillä matalamman korvaustason kuviossa pidenitys laskettu seuraavilla korvaustasolla:
Ruotsi: 55 %
Tanska, Norja: 80 %

2. Suomessa vanhempainvapaata ei voi juurikaan siirtää (esim. ansiotyöjaksos vuoksi), pitää päällekkäin vanhempien kesken

Vapaan siirtäminen pidettäväksi myöhemmin

Suomi: **Ei juurikaan**

vain isälle kiintiöttyä vapaajaksos -> 2-v.)

Islanti, Norja: KYLLÄ

isälle kiintiöttyä vapaata ja vapaasti jaettava vapaata

-> 2-v.(Is)/3-v.(No)

Tanska: KYLLÄ

vapaasti jaettava vanhempainvapaata - < 9-v.

Ruotsi: KYLLÄ

äidin/isän kiintiötä ja vapaasti jaettava vapaata -> 4-v./12-v.

Vanhemmat voivat olla vapaalla samaan aikaan

Suomi: **Ei juurikaan**

isä voi pitää 3 viikkoa lapsen syntymän yhteydessä

Islanti, Tanska: KYLLÄ

vapaasti haluamansa määrän

Norja: KYLLÄ

vapaasti (rajaus: rajattu päivärahan määrä taloudessa)

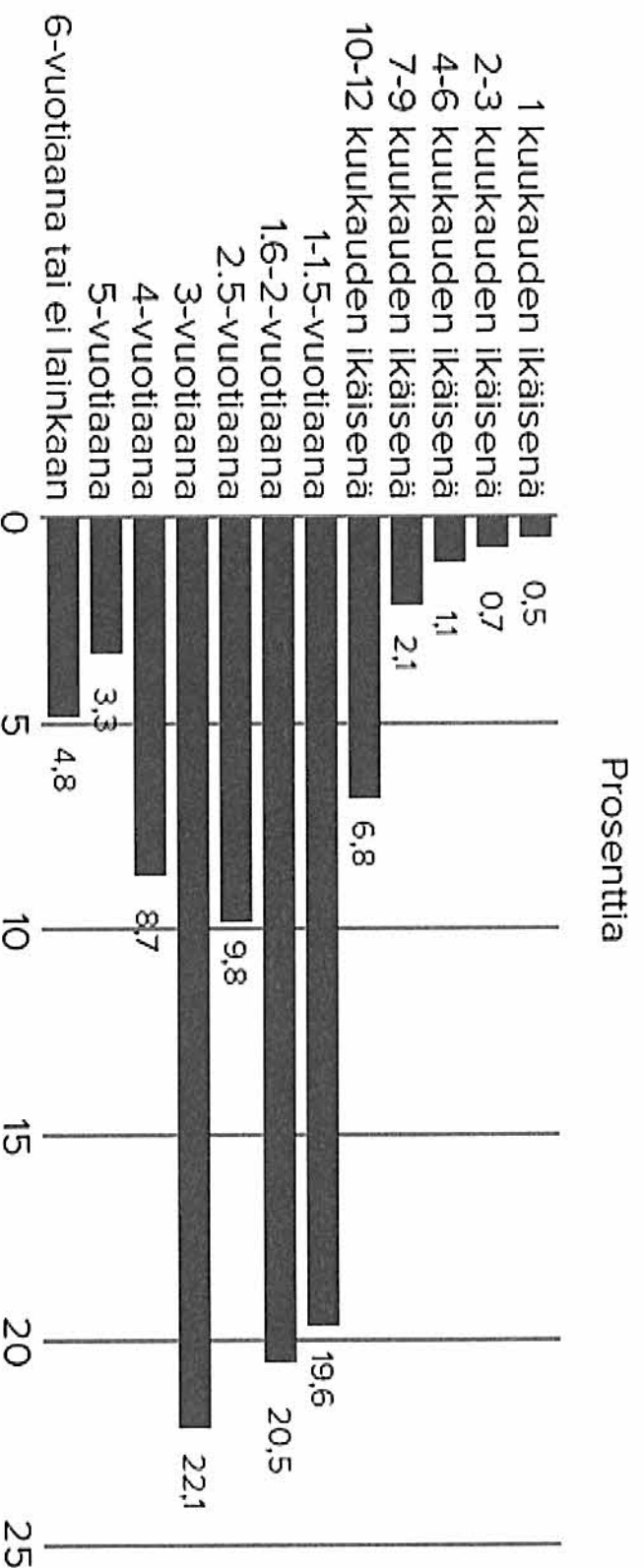
Ruotsi: **VÄHÄN**

enintään 30 päivää

Lähde: Perhebarometrikysely 2014;
Kolme myyttiä perhevapaista, s. 71, 2017

Millöin lapsi halutaan laittaa
pöivöhoitoon? (Keskimäärin
2-vuotiaana)

'Minkä ikäisenä lapsi on mielestäsi yleensä valmis menemään kodin ulkopuoliseen hoitoon?', %

Lähde: Perhebarometrikysely 2014:
Kolme myyttiä perhevapaista, s. 71, 2017

